

XV TAOK rogaini maastikust, kaardist ja rajast

Soontaga, nagu arvata võib, ei tähenda midagi muud kui „soo taga“. Põhimõtteliselt seda XV TAOK rogain pakubki – sootagust maad ja natuke ikka sood ka. Maastik on üpriski mitmekülgne. Näha võib nii künklikku mustikamännikut kui lauget kuusikut, ilusat raba ja mittemidagiütlevat lodumetsa, kauneid metsajärvi ja mülkasoid, niidetud heinamaid ja kinnikasvavaid põlde, vahvaid poollagedaid ja risuseid raiesmikke. Ligi viiendik kogu maastikust jääb Soontaga looduskaitseala piirkonda. Kaardi lääneservas viib kaldapajude alt läbi oma veed Väike Emajõgi. Kae esi perrä – nagu ütleksid võrokesed, rogaini rada pakub selleks võimalusi.

Metsamassiivis on valdavas osas tegemist korrapärase sihivõrguga riigimetsaga. Lagedaid ja talumetsi on enam kaardi idapiiriks oleva Tartu-Valga maantee ja kaarti lääne-ida suunas poolitava Tõrva-Kuigatsi tee lähedal. Riigimets on enamasti hea ja väga hea läbitavusega, eriti reljeefiga osades. Lagedate läheduses olevad talumetsad on keskmisest halvema läbitavusega. Kehvem on läbitavus tasastes osades, kus sihid on kaardil katkestatud. Väga hea läbitavusega sihid on kaardil raja või metsatee tingmargiga. Raskesti aimatavaid kinnikasvanud sihte kaardile märgitud pole.

Veeseis ei ole kõrge, kuid siin-seal on rööbastes vesi ja madalamates kohtades lompe. Sood on läbitavad, kuid kuivadele jaladele ei maksaks eriti panustada. Kraavid on ületatavad, ka jämedama sinise joonega märgitud ojad ja suuremad kraavid on langenud puude, kopratammide vms abil reeglina ületatavad, kuid taas on suurem šanss jalgu niisutada. Raskesti ületatav on Soontaga oja Soontaga paisjärve ja Aakre saeveski paisjärve vahel, kuid sellel lõigul on abiks mõned sillad. Ettevaatlik tuleb olla ka Sauniku oja ületamisel KP 26 ja 56 vahelises piirkonnas, kus oja piirneb sooga.

Kaart on TAOK rogainile tüüpilises mõõtkavas 1:30000, kõrgusjoonte vahe 5m. Reljeefi kajastamisel on kasutatud Maa-ameti lidari kõrgusandmeid. Välitööde tegemisel ja kaardi joonistamisel on abiks olnud Maa-ameti Eesti põhikaart, Google Earth ja seal kus võimalik ka piirkonna orienteerumiskaardid. Valminud rogainikaart on Eesti põhikaardist oluliselt täpsem, kuid orienteerumiskaartide detailsusele ei pretendeeri. Kaardilt võivad puududa mõned hiljutised raiesmikud ja metsa väljaveoteed. Kõrgemate puudega kinnikasvavaid raiesmikke on näidatud metsana.

Keskkonnaameti etteantud tingimustel on maastikul keelualadeks (näidatud violetse püstviirutusega) Soontaga looduskaitseala Kuuse ja Sauniku sihtkaitsevööndid. Rada on planeeritud nii, et nendesse aladesse sisenemiseks vajadus puudub. Sihtkaitsevööndi piirisihte mööda on lubatud liikuda. Violetse püstviirutusega keelualadena on tähistatud ka Soontaga külast põhja pool olevad elektrikarjusega piiratud karjamaad ja mõned võistluskeskuse lähedale jäävad põllud, kuhu on külvatud talivili. Keelualadeks on ka kohalike elanike majapidamised, mis on kaardile märgitud oliivroheline värviga.

Piirkond on üldiselt vähe ja hõredalt asustatud. Kuigi mitmete majapidamistega on räägitud, austage kohalike elanike privaatsust. Majapidamiste juures kohatud koerad on olnud sõbraliku loomuga ja vähemalt peremeeste-perenaiste kinnitusel ei peaks purema. Maastiku lõunapoolses osas on mitmeid majajäetud talusid, samuti punaarmee raketibaasi varemeid.

Mitmed jahitornid, pukid ja kantslid annavad märku piirkonna aktiivsest jahitegevusest, mis omakorda mõistagi vihjab siinsetes metsades elavatele metsloomadele. Jahimeestega on kokkulepe,

et rogaini ajal jahti ei peeta, kuid jahimeestel on omakorda üks ehk veidi iseäralikum palve rogainijatele. Teadupärast on Valgamaalt leitud mõned sigade Aafrika katku surnud metssead. Surnud sea jäänustele sattumisel jätke korjuse asukoht meelde ja/või märkige kaardile ja teavitage sellest finišis korraldajaid.

Terasel linnuhuvilisele võib hea õnne korral silma või kõrvu jääda händkakk, võimalus on trehvata ka tedre- või metsisekana või isegi -kukke. No rongi ikka tunnete ära. Suisel aal pesitsevad siinkandis ka kalakotkas ja must toonekurg, aga praegu mõnulevad need sulelised juba Aafrika soojuses.

Kaardile on märgitud 3 joogipunkti, neist 2 on mehitatud. KP 41 piirkonnas on kaardil näidatud allikas, mis töötab iseteenindava joogipunktina. Survega maast välja voolav vesi on juhitud voolikusse. Seal ei ole joogitopse, aga küllalt hõlbus on täita oma jooginõu. Allikas on mõnikümmend meetrit suuremalt metsateelt ja selleni juhatab RMK teeviit. Muu loodusliku vee kvaliteet on korraldajate poolt kontrollimata.

Rajameistri kõige lühem linnulennuline variant kõikide punktide läbimiseks on veidi alla 60 km. 8 tunniga maksimaalse 140 punkti kogumine osutub väga raskeks ka kõige kogenumatele rogainijatele.

Ettevaatust maastikku lääne-ida suunas läbiva Kuigatsi-Tõrva tee ületamisel, eriti stardijärgselt. Maastiku lõunapoolse osa keskosas, võistluskeskusest lõuna suunas, võib metsa alt leida okastraati – tegemist on endise raketibaasi perimeetrit ja tuumalõhkepeadega rakettide hoidlaid piiranud aedade jäänustega.

Kaardi- ja rajabrigaad toimetab seekord koosseisus: Sven Oras, Madis Oras, Lauri Leppik ja Lea Leppik.